

#velgnesna

Kommuneplanens samfunnsdel 2023 – 2033

Innholdsfortegnelse

Forord	3
1. Verdier	4
Bærekraft.....	4
Samarbeid.....	4
Engasjement	4
Mangfold	4
2. Lovgrunnlaget.....	5
2.1 Lov om planlegging og byggesaksbehandling	5
2.2 Lov om folkehelsearbeid	6
3. Overordna føringer.....	6
3.1 Nasjonale forventninger.....	6
3.2 Regionale forventninger til planlegging	7
3.3 FN bærekraftsmål.....	7
4. Folkehelse.....	8
4.1 Organisatorisk gjennomgang.....	9
4.2 Eldrerådet.....	10
4.3 Strategier:	10
5. Arealstrategi	12
6. Fokusområder	14
6.1 Samferdsel.....	14
6.2 Demografisk utvikling.....	15
6.3 Klima og miljø	16
6.4 Omstilling og næringsutvikling	20
6.5 Boligpolitikk	22
6.6 Stedsutvikling	24
6.7 Kultur	25
7. Kommunen som organisasjon	26
7.1 Helse og omsorg.....	28
7.2 Oppvekst.....	29
7.3 Plan, landbruk og miljø.....	32
7.4 Rådmann og stab.....	34
8. Oppfølging av planen	34
9. Kilder og dokumenter.....	35

Forord

Nesna er i stadig utvikling. Nye muligheter og nye utfordringer krever både ressurser og at vi gjør fornuftige valg. Nesna skal ivareta innbyggernes beste samtidig som vi ivaretar det naturmiljø og klima vi er satt til å forvalte lokalt og globalt. Vi skal også opprettholde samfunnets sosiale bærekraft. Innretningen i denne planen peker ut retning for Nesna som samfunn de neste 12 årene. Vi har valgt noen fokusområder; demografi, klima og miljø, næring og omstilling, stedsutvikling, bolig og kultur. Vi skal være et mangfoldig samfunn med plass for alle og trygghet for alle, med et liberalt menneskesyn som grunnverdi. Vi satser på økonomisk bærekraft og samfunnsutvikling gjennom samspill mellom kommune og næringsliv og legge til rett for nye arbeidsplasser og etableringer på fastland og på øyene. Vi satser på miljø gjennom å bevare inngrepsfri natur, naturmangfold og grønne valg.

Vi ønsker å være et attraktivt samfunn for innbyggere, studenter, besøkende, og reiseliv. Det skal vi løse på vår måte, med utgangspunkt i våre verdier. Vi skal våge å ta egne valg godt hjemlet i vårt lokaldemokrati og fellesskap.

#Velg Nesna

Hanne Davidsen

Ordfører

1. Verdier

Bærekraft

Sosial bærekraft – Et godt samfunn med nærhet og trygghet for alle innbyggere i alle aldersgrupper. Gjennom ulike arenaer skal alle innbyggere ha et liv som gir berikelse og mestring, trygghet og glede

Økonomisk bærekraft– Innbyggernes økonomiske bærekraft sikres gjennom god samfunnsutvikling fra vugge til grav. Nesna kommunes evne til å drive forvaltning og gi gode tjenester er avhengig av sunn økonomiske drift, kvalitet og utvikling.

Miljømessig bærekraft – Nesna skal ha et lavt karbonavtrykk, verne om urørt natur, rent vann og frisk luft. Gjennom aktiv arealforvaltning og gode valg skal en verne om livet i havet og på land.

Avveininger og tiltak som kan bryte med en slik strategi skal hjemles i arealstrategien

Samarbeid

Nesna har lang tradisjon for samarbeid i kultur og samfunnsliv. Det er en verdi vi ønsker å videreføre da det styrker den sosiale, miljømessige og økonomiske bærekraften i hele Nesna -samfunnet.

Samarbeid er viktig mellom organisasjoner, mellom private, kommune og andre institusjoner.

Gjennom samarbeid kan en realisere mer enn en kan klare alene, og vi bedrer livskvaliteten. Det gjelder innen alle sektorer. Samarbeid er en sentral verdi som skal prege kommuneorganisasjonen.

Engasjement

Som en liten distriktskommune i Nordland har vi noen utfordringer, men gleden med å bo i fantastisk natur, med gode naturverdier, et godt og framtidsretta samfunn med stor trygghet og spennende arbeidsplasser er en berikelse for alle. Nye muligheter er under utvikling og vil bidra til å øke omfanget av varierte arbeidsplasser. Engasjement for hva vi har vært, hva vi er og hva vi skal bli er et kjennetegn ved Nesna. Engasjement finnes i alle deler av samfunnet, hos enkeltpersoner, lag og foreninger, bedrifter og organisasjoner. For kommuneorganisasjonen er engasjement viktig for framdrift, innovasjon og arbeidsglede.

Mangfold

Nesna er et mangfoldig samfunn. Mangfold i næringslivet, mangfold hos innbyggerne og mangfold i organisasjonslivet. Vi er stolt over å være en internasjonal kommune med mange nye innbyggere og skal være et åpent og inkluderende samfunn. Vi ønsker å fremme sosial og økonomisk bærekraft i alle deler av samfunnet og vil arbeide for inkludering gjennom språkopplæring, bolig og arbeid.

Nesna har et differensiert arbeids og næringsliv og det er en styrke vi skal ta vare på. Nøkkelen til inkludering og mangfold finner vi hos innbyggere, lag og foreninger, så vel som hos bedrifter og kommuneorganisasjon.

2. Lovgrunnlaget

2.1 Lov om planlegging og byggesaksbehandling

Samfunnsdelen av kommuneplanen er hjemlet i Lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven). §11-2 handler om kommuneplanens samfunnsdel og lyder:

§ 11-2. Kommuneplanens samfunnsdel

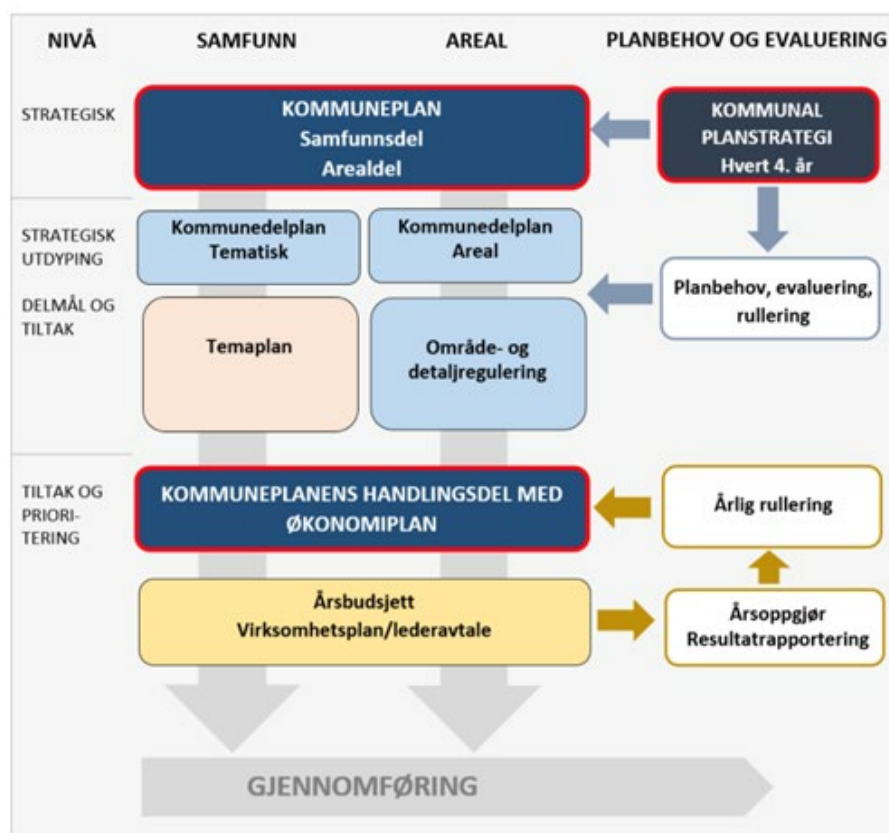
Kommuneplanens samfunnsdel skal ta stilling til langsiktige utfordringer, mål og strategier for kommunesamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon. Den bør inneholde en beskrivelse og vurdering av alternative strategier for utviklingen i kommunen.

Kommuneplanens samfunnsdel skal være grunnlag for sektorenes planer og virksomhet i kommunen. Den skal gi retningslinjer for hvordan kommunens egne mål og strategier skal gjennomføres i kommunal virksomhet og ved medvirkning fra andre offentlige organer og private.

Kommunedelplaner for temaer eller virksomhetsområder skal ha en handlingsdel som angir hvordan planen skal følges opp de fire påfølgende år eller mer. Handlingsdelen skal revideres årlig.

For utarbeiding og vedtak av kommuneplanens samfunnsdel gjelder §§ 11-12 til 11-15.

For å ha et levende planverk så må plansystemet henge sammen og kontinuerlig oppdateres og rulleres. Illustrasjonen er et godt bilde på hvordan en kan ha et dynamisk og levende plansystem.

Nesna kommunes kommuneplan skal ivareta disse føringene på en best mulig måte for lokalsamfunnet gjennom medvirkning og inkludering i planarbeidet. Mer om dette i kapittel 6.

2.2 Lov om folkehelsearbeid

Lov om folkehelse gir også føringer for kommuneplanarbeidet. Lovens formål er gjengitt i §1 –

§ 1. Formål

Formålet med denne loven er å bidra til en samfunnsutvikling som fremmer folkehelse, herunder utjevner sosiale helseforskjeller. Folkehelsearbeidet skal fremme befolkningens helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold og bidra til å forebygge psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse.

Loven skal sikre at kommuner, fylkeskommuner og statlige helsemyndigheter setter i verk tiltak og samordner sin virksomhet i folkehelsearbeidet på en forsvarlig måte. Loven skal legge til rette for et langsiktig og systematisk folkehelsearbeid.

Kommunens ansvar er gjengitt i kapittel 2 og paragrafene 4 – 7, hvorav §4 lyder:

§ 4. Kommunens ansvar for folkehelsearbeid

Kommunen skal fremme befolkningens helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold og bidra til å forebygge psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse, bidra til utjevning av sosiale helseforskjeller og bidra til å beskytte befolkningen mot faktorer som kan ha negativ innvirkning på helsen.

Kommunen skal fremme folkehelse innen de oppgaver og med de virkemidler kommunen er tillagt, herunder ved lokal utvikling og planlegging, forvaltning og tjenesteyting.

Kommunen skal medvirke til at helsemessige hensyn blir ivaretatt av andre myndigheter og virksomheter. Medvirkning skal skje blant annet gjennom råd, uttalelser, samarbeid og deltagelse i planlegging. Kommunen skal legge til rette for samarbeid med frivillig sektor.

§6 beskriver forholdet til kommuneplan:

§ 6. Mål og planlegging

Oversikten etter § 5 annet ledd skal inngå som grunnlag for arbeidet med kommunens planstrategi. En drøfting av kommunens folkehelseutfordringer bør inngå i strategien, jf. plan- og bygningsloven § 10-1.

Kommunen skal i sitt arbeid med kommuneplaner etter plan- og bygningsloven kapittel 11 fastsette overordnede mål og strategier for folkehelsearbeidet som er egnet til å møte de utfordringer kommunen står overfor med utgangspunkt i oversikten etter § 5 annet ledd.

3. Overordna føringer

3.1 Nasjonale forventninger

Hvert fjerde år utarbeider regjeringen nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging. De nasjonale forventningene skal legges til grunn for kommunens planarbeid.

I de nasjonale forventningene til regional og kommunal planlegging 2019 – 2023 legger regjeringen vekt på at vi står overfor fire store utfordringer:

- Å skape et bærekraftig velferdssamfunn

- Å skape et økologisk bærekraftig samfunn gjennom blant annet en offensiv klimapolitikk og en forsvarlig ressursforvaltning
- Å skape et sosialt bærekraftig samfunn
- Å skape et trygt samfunn for alle

Regjeringen viser også til at de regionale og lokale myndigheter har sentrale oppgaver med å håndtere disse utfordringene. Det gjelder alle kommuner, uavhengig av størrelse og kompetanse. Planlegging som verktøy er et av våre viktigste verktøy.

3.2 Regionale forventninger til planlegging

Fylkesplan for Nordland 2013 - 2025 gir følgende målområder:

- Livskvalitet
- Livskraftige lokalsamfunn og regioner
- Verdiskaping og kompetanse
- Arealpolitikk

3.3 FN bærekraftsmål

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. Med bare 7 år igjen til målene skal være nådd, må alle land i verden og alle menneskene i hvert enkelt land arbeide sammen. Målene inndeles i tre dimensjoner: Økonomisk bærekraft, sosial bærekraft og miljømessig bærekraft

Nesna har utfordringer knyttet til alle de tre dimensjonene. Klimaendringene er alvorlige, det forventes lavere økonomisk vekst og dermed strammere kommuneøkonomi, andelen yrkesaktive faller, og ulikhetene i samfunnet øker. Når kommunen tar beslutninger, må de derfor vurderes opp mot alle de tre dimensjonene. Vi ønsker et forsterket fokus gjennom vårt arbeid med bærekraft, og vil arbeide for både opplysning og bedre implementering i planperioden.

En del av målene er naturlig nok noe mindre aktuell lokalt da vi lever i et velferdssamfunn, men vi trenger å fokusere ut over vårt eget lokalsamfunn. Dette gjelder i første rekke mål 1, 2, 6, 7. En rekke av målene er svært aktuell for Nesna Kommune og må adresseres gjennom forvaltning og saksbehandling, det gjelder 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 16.

For Nesna kommune kan en forsterke innsatsen gjennom integrering av bærekraftsmålene i saksbehandling og i planarbeidet, og vi må samarbeide for å nå målene. Vi må samarbeide internt i Nesna kommune, samarbeid i lokalsamfunnet, regionale og nasjonalt. Slik må vi dekke mål 17.

Samtidig som en arbeider for å bli et lavutslippssamfunn og en tar vare på naturmangfoldet så må en balansere det mot utvikling av nye arbeidsplasser og ny industri.

Fokusområdene i denne planen vil i ulik grad være knyttet opp mot de ulike bærekraftsmålene, og de oppføres i målmatrisen

4. Folkehelse

Mål for samfunnsutviklingen

God livskvalitet er et viktig mål for folkehelsearbeidet. I stadig flere land brukes livskvalitet også som mål på samfunnsutviklingen i tillegg til bruttonasjonalproduktet. Det skal nå utvikles en nasjonal strategi for livskvalitet, slik at livskvalitet blir et supplerende mål på samfunnsutviklingen også i Norge. Den skal bidra til et mer helsefremmende, rettferdig og inkluderende samfunn. Utjevning av sosiale forskjeller er et viktig aspekt ved satsingen. I samfunn med mindre ulikhet er det ofte større grad av tilhørighet, felleskap og tillit – både mellom mennesker og til institusjoner, samt bedre helse og livskvalitet.

Det er i Nesna kommune ikke utviklet mål for livskvalitet, men en rekke indikatorer kan peke retning på områder hvor mennesker sliter og har dårligere livskvalitet, og områder hvor kommunen har kontroll. Folkehelseprofilen 2022 viser at Nesna kommune har gode resultater innen kategorier som færre enslige forsørgere, godt drikkevann og god luftkvalitet, god valgdeltakelse, god forventet levealder kvinner i forhold til landsgjennomsnittet

Nesna har utfordringer innen lavt utdanningsnivå for personer mellom 30-39 år, flere mottakere enn fylkes- og landsgjennomsnitt av uførepensjon 45- 66 år, gjennomføring innen videregående opplæring, flere med muskel og skjelettsykdommer og lav vaksinasjonsgrad for meslinger.

Der vi ikke har signifikant forskjellig enn landsgjennomsnittet, men fortsatt er flere over 45 år som bor alene, færre som er yrkesaktiv i alderen 16 – 66 år, det er flere med vedvarende lavinntekt, flere som bor trangt, færre som trives på skolen i 10 klasse, flere som har laveste mestringsnivå i lesing i 5. klasse. I Nesna er det flere som trener oftere enn ukentlig enn andre 17 åringer i fylket/landet. Det er lavere forventet levealder for menn, noe færre psykiske symptomer/lidelser enn gjennomsnittet. Det er mer overvekt og fedme blant 17 åringer og noen flere tilfeller av tykk og endetarmskreft.

Merk at folkehelseprofilen måler utvalgte indikatorer mot lands og fylkesgjennomsnitt. Det betyr ikke at ikke utfordringer for den enkelte er mindre av den grunn, eller at helseutfordringene ikke bør tas på alvor.

Nesna kommune vil gjennom sitt folkehelsearbeid sette fokus på livskvalitet og hva som kan bedre livskvaliteten hos innbyggerne. God livskvalitet gir bedre helse og er også viktig for den miljømessige bærekraften gjennom en tanke om at materielle behov og ønsker reduseres gjennom å oppleve god livskvalitet.

4.1 Organisatorisk gjennomgang

En gjennomgang i organisasjonen har gitt noe av det samme bilde:

4.1.1 Helsetjenestene skriver:

De mest fremtredende utfordringene er:

- Ensomhet
- Inaktivitet/ Fedme

Det er mangel på aktiviseringsstilbud til eldre og demente. En av konsekvensene er økt behov for hjemmetjenester og sykehjemsplass

- Økt pågang på søknader om støttekontakt på grunn av mentale helseutfordringer
- Økt rusmisbruk i alle aldersgrupper

4.1.2 Helsestasjon og helsestasjon for ungdom rapporterer om:

- Flere barn og unge som rapporterer om psykisk uhelse
- Økt skjermbruk blant barn og unge
- Økt andel barn og unge som har overvekt/fedme
- Økt tendens av spiseforstyrrelser
- Økt tendens av skolevegring
- Mobbing og utenforskap
- Tidlig debut av rusmidler (i hovedsak alkohol og tobakk)

Dette underbygges av Ungdataundersøkelsen 2022. I det store og hele er flertallet av ungdom på Nesna fornøyd med livet, med seg sjøl, med fysisk og psykisk helse. Det er likevel en del utfordringer med rus, skjermbruk og utfordringer i skolen i med at elevene kjeder seg og noe lavere mestringsnivå på nasjonale prøver.

4.1.3 Barnehagene skriver:

Positive trekk i barnehagesektoren:

- De fleste barnehagene er godkjent som helsefremmende barnehager, og har en plan på det.
- Gode barnehager har stor betydning for barns psykiske helse.
- Alle barnehagene samarbeider om bruk av basseng, alle barn tilvennes i basseng fra de er tre år.
- Ikke friluftsbarnehager, men alle barnehagene er aktive i fysisk aktivitet og friluftsliv.
- Varierende, men stort sett gode uteområder i barnehagene.

Utfordringer barnehage:

Nesna barnehage kan ønske seg mer midler til oppgradering av uteområdet, det er stort og flott, men hard bruk krever også midler til vedlikehold.

Tilgang til transportmidler, da det er mange flotte turområder i nært omland.

Egen kjøkkenhjelp kunne gitt muligheter for enda bedre kosthold.

4.1.4 Skolen skriver:

- Nesna skole er en helsefremmende skole med god kompetanse på fysisk aktiv læring (FAL)
- Nærhet til naturen som læringsarena

Utfordringer skole:

- Et tomt og lite innbydende uteområde i direkte tilknytning til skolen
- Økende grad av ufrivillig skolefravær

4.2 Eldrerådet

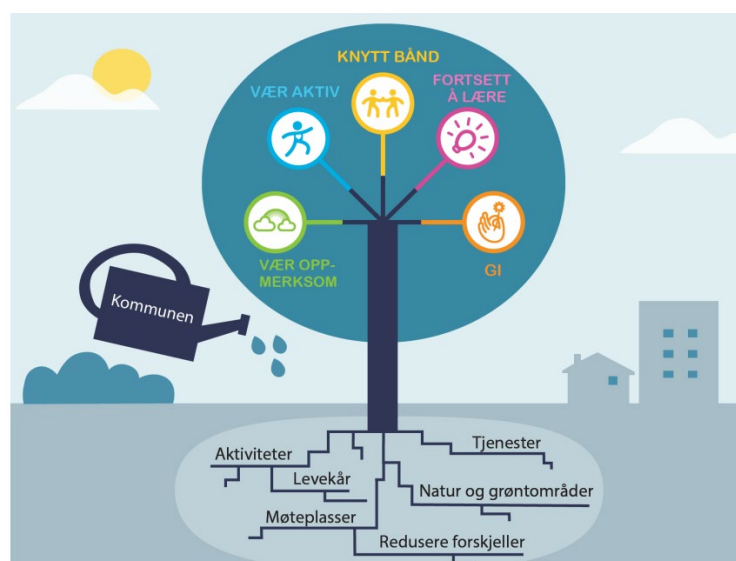
Det viktigste for de eldre i Nesna er trygghet. Eldrerådet anfører at eldre må få helsehjelp når de trenger det. Det har også vært ytret et ønske om en lettere vaktmestertjeneste for eldre som bor hjemme. Eldrerådet har i møter med Nesna kommune adressert ønske om flere møteplasser for å bøte på ensomhet blant eldre. De ønsker seg også en helsestasjon for eldre som et lavterskeltilbud innen helse.

4.3 Strategier:

Kommunen skal gjennom planarbeidet legge til rette for god livskvalitet ved å fremme gode oppvekst- og levekår, samt tilgang til meningsfulle aktiviteter og fellesskap for innbyggerne. I utformingen av kommunens tilbud og tjenester, kan et nyttig spørsmål være om alle kommunens innbyggere har mulighet til å oppleve "hverdagsgledens fem", se figur 5. Dette er aktiviteter som bidrar til god livskvalitet og psykisk helse.

Bruk av begreper som ulike sektorer og faggrupper har et felles eierskap til, kan styrke tverrsektorielt arbeid og samskaping. Arbeidet med å fremme livskvalitet kan fungere på denne måten og være et felles mål. At innbyggerne får delta aktivt i beslutningsprosesser og i utformingen av planer, er viktig for å lykkes med å skape et samfunn som fremmer god livskvalitet.

Et systematisk folkehelsearbeid i Nesna krever samarbeid. Rådmannen må kartlegge utfordringer og statistikk, organisasjonen må kartlegge behov gjennom sine tjenester og samlet må det utarbeides handlingsplan for folkehelse. Her må det beskrives ansvar og tiltak, samt mål for arbeidet. En måte å gjøre det oversiktlig er å bruke nettopp hverdagsgledens fem som struktur på handlingsplan.

Gode oppvekst- og levekårsforhold som trygg økonomi og gunstige boforhold legger grunnlaget for god livskvalitet

Hovedområde	Nesna kommune vil:	Hvordan komme dit	Bærekraftsmål
Folkehelse	Øke livskvaliteten hos innbyggerne på Nesna	- Styrke det systematiske folkehelsearbeidet gjennom god kartlegging og samarbeid om tiltak. Knytt bånd: - Betre integrering mellom Nesna tettsted og Nesna øyene, sosialt samvær, samarbeid og integrasjon - Legge til rette for at eksisterende møteplasser som brukes og drives av frivillige sikres og styrkes, og vurdere å utvide disse, evt å opprette nye, for å legge til rette for ungdom og eldre kan møtes. - Styrke ungdomsklubben som sosial arena og rusforebygging - Inkludering og integrering av flyktninger og tilflyttere gjennom ulike møteplasser og aktiviteter Vær oppmerksom: - Utarbeide ruspolitisk plan med kartlegging og tiltak - Helsestasjon for eldre - Helsestasjon for ungdom Vær aktiv: - Tilgjengelig og tilrettelagte tilbud innen friluftsliv og naturopplevelser - Støtte opp om friluftsrådets arbeid - Helsefremmende skole og barnehage - Oppgradering av uteområde Nesna barnehage - Transport skole og barnehage for bedre tilgjengelighet - Styrke mulighetene for medbestemmelse og medvirkning i kommunen Fortsett å lære: - Støtt opp om frivillighet og kultur - Bidra til folkeuniversitetets arbeid	

		- Arbeide for å spre kunnskap om klima og miljø, påvirkning på helse og livskvalitet. - Kjøkkenhjelp Nesna barnehage Gi: - Etablere besøksordning - Etablere småjobbsentral - Mottaksordning for klær, møbler og gjenstander.	
--	--	---	--

5. Arealstrategi

Arealstrategien skal fungere som en prioritering for og en bro over til arealplan. I arealstrategien har kommunen vedtatt føringer som gir retning for arealplanarbeidet. Nesna kommune har en vedtatt kystsoneplan som også kan gi noen føringer mot arealplan på land. Videre er bruken av landareal til næringsretta formål drøftet. Forholdet mellom økonomisk verdiskaping og bevaring av inngrepsfri natur er veid mot hverandre i drøftingene rundt arealstrategi og en lander på en fortetting av eksisterende nærings og industriområder.

Styrke Nesna sentrum

- Møteplasser, aktivitetstilbud, lek og opphold for alle aldersgrupper
- Arealer til off. tjenesteyting – helse- og omsorgsformål
- Fortetting, og legge til rette for attraktive boliger for alle grupper, også seniorboliger
- Skjerme grøntarealer
- Sikre bygningsmiljøer - trehusbebyggelsen

LNRF-områdene

- Opprettholde dyrka og dyrkbar mark. Kartlegge landbrukets kjerneområder
- Sikre områder for friluftsliv i bred betydning, og vurdere statlig sikra friluftsområder
- Sikre naturgrunnlaget for samisk kultur og næringsutøvelse
- Legge til rette for spredt boligbygging i LNRF ut fra gitte kriterier
- Sikre åpne bekkeløp, kantsoner og bevaring av myr som tiltak mot effekter av endret klima
- Eventuell utbygging i strandsone kan skje i områder med reduserte verdier, men områder uten påvirkning i størst mulig grad skal bevares

Folkehelse/friluftsliv/bærekraftig reiseliv

- Videreutvikle et bærekraftig reiseliv med besøksforvaltning basert på de naturlige fortinn som kommunen har, også i et folkehelseperspektiv
- Utvikle friluftslivet for økt tilgjengelighet og differensierte opplevelser

Infrastruktur og trafikksikkerhet i havneområdet

- Havneområdet sør må sikres for utvidelse av kai
- Struktur på parkering i havneområdet/omlegging av veg for fergeoppstilling

- Helhetlig plan for havneområdet som tilrettelegger for sjøretta næring, småbåthavna, sikker trafikkavvikling, p-plasser, ladepark for e-biler og el-båter, parkmessig opparbeiding med gangveier, belysning, beplantning og benker.

Kulturmiljøer

- Det må utredes og etableres hensynssoner for Kulturminner og kulturmiljø. Det gjelder både automatisk freda norske og samiske kulturminner, samt andre kultuminnemiljø og objekter

Øysamfunnene

- Attraktive øysamfunn bygd på stedskvaliteter, kultur og identitet, og arealdisponering må sees i sammenheng med utvikling av næring og levestett.
- Boligutvikling søkes gjennom fortetting i sentrum (Husby/Tomma)
- Legge til rette for spredt boligbygging i LNRF ut fra gitte kriterier

Vindkraft

- Nesna kommune ønsker ikke å avsette areal til vindkraftutbygging på land i kommunen, utover de areal som kreves for produksjon av havvindmøller i Langsetvågen.

Hovedområde	Nesna kommune vil:	Hvordan komme dit	Bærekrafts-mål
Arealstrategi	Vi skal ta vare på naturmangfold og inngrepsfri natur, samtidig som en har rom for utvikling av næring	- Verne om uutbygde områder og viktige naturkvaliteter i vår forvaltning - Verne om dyrka mark, og dyrkbar mark. Verne om kantsoner til bekker og elver. Ikke bygge ned myr. - Sikre naturgrunnet for samisk kultur og næringsutøvelse	
	Vi skal verne om inngrepsfri natur i Nesna og høyfjellsområdene	- Det åpnes ikke for vindkraftutbygging på Sjonfjellet og Kjølén - Se på muligheten for statlige sikrede friluftsområder	
	Vi skal tilrettelegge for næring bosetting og utvikling	- Arbeide for fortetting av boligområder og hyttefelt. - Utvide og utvikle eksisterende industriområder. Ny industri etableres i tilknytting til eksisterende områder avsatt til industri - Havneområdet må kunne utvikles for nye næringer	
	Vi skal ha levende øysamfunn	- Attraktive øysamfunn bygd på stedskvaliteter, kultur og identitet, og arealdisponering må	

		sees i sammenheng med utvikling av næring og levesett. - Boligutvikling søkes gjennom fortetting i sentrum (Husby/Tomma) - Legge til rette for spredt boligbygging i LNR ut fra gitte kriterier	
--	--	--	---

6. Fokusområder

6.1 Samferdsel

Felles for nesten alle fokusområdene er betydningen av gode samferdselsløsninger ut av kommunen og internt i kommunen. Det er vanskelig å knytte det særskilt til et område da det er gjennomgripende for nesten all virksomhet i Nesna. Fra barnehage til skole, til kultur og deltagelse, til næring og utvikling, for sosial bærekraft og opplevelse av livskvalitet. Samferdselsløsningen bør være stabile, forutsigbare og ha god miljøprofil. Fergesambandene Nesna – Levang og Nesna – Nesnaøyene ligger godt til rette for ferger med elektrisk drift.

Nesna har mange pendlere som er avhengig av båtruter, fergeruter, bussruter og veier. For deltakelse i både arbeidsliv og fritidsaktiviteter trenger Nesna velfungerende infrastruktur og samferdselsløsninger.

Hovedområde	Nesna kommune vil:	Hvordan komme dit	Bærekraftsmål
Samferdsel	Stabile fergeruter Nesna – Levang Nesna – Nesnaøyene	- Fartøy tilpasset våre forhold - Tilstrekkelig bemanning til stabil ruteproduksjon - Omlegging til elektriske ferger	
	Båtruter tilpasset arbeidsliv og næringslivets behov	- Hurtigbåtruter Sandnessjøen – Bjørn – Løkta – Nesna → Lurøy-Træna - Hurtigbåtrute Bodø – Sandnessjøen – Bodø - Fortsatt daglig anløp Hurtigrute nord/sør	
	FV17/FV12	- Samarbeide med regionråd, fylke og stat for å utbedre Sjonfjellveien og utbedre Bustneslia.	
	Flyplass Mo i Rana	- Flyplass vil bedre tilgjengelighet for studenter og ansatte Nord Universitet - Økt tilgjengelighet for reiseliv - Økt tilgjengelighet for næringsliv	

6.2 Demografisk utvikling

De siste årene har Nesna mistet innbyggere. Det skyldes i hovedsak nedbygging av Campus Nesna og at ikke lengre fikk bosatt flyktninger fra 2017. Denne nedgangen snudde siste kvartal 2/2022 en det var en oppgang i befolkningstallet.

SSB spør, som en av få kommuner i Nord – Norge en befolkningsvekt i Nesna.

13600: Framskrevet folkemengde 1. januar, etter region, statistikkvariabel og år

✓ Informasjon om tabellen

✓ Endre visning

✓ Rediger og beregne

✓ Lagre data som

↺ Rotér mot venstre

↻ Rotér mot høyre

↻ Rotér manuelt

↗ Fullskjerm

	Hovedalternativet (MMMM)			
	2022	2030	2040	2050
1828 Nesna	1 698	1 893	2 055	2 149

Å snu en negativ befolkningsutvikling er ifølge Nordregio knyttet til flere forhold. Økt innvandring er positivt, også fordi de fortsatt får flere barn en typisk norske familier. Undervisningsinstitusjoner og studieplasser gir økt andel yngre mennesker som gjerne også får barn og bidrar til befolkningsvekst. Særlig økt andel kvinner 20-35 år bidrar positivt. Så må åpenbart innflytting være større enn utflytting og fødselstallet høyere enn antall døde.

Det gir Nesna ulike utfordringer. Selv om framskrivingen er positiv så er realitetene at Nesna har de siste årene hatt negativ utvikling i antall fødte/døde og innvandring/utvandring..

01222: Befolkning og kvartalsvis endringer, etter statistikkvariabel, region og kvartal

✓ Informasjon om tabellen

✓ Endre visning

✓ Rediger og beregne

✓ Lagre data som

✓ Lagre spørring

✓ Skjul tomme rader

↶ Rotér mot venstre

↷ Rotér mot høyre

↻ Rotér manuelt

↗ Fullskjerm

	2017K1	2018K1	2019K1	2020K1	2021K1	2022K1
Fødselsoverskot						
K-1828 Nesna	-3	0	-8	-3	-2	
Nettoinnflytting, inkl. inn- og utvandring						
K-1828 Nesna	26	21	-2	-11	-3	1
Befolkning ved utgangen av kvartalet						
K-1828 Nesna	1 860	1 826	1 782	1 747	1 696	1 714

✓ Fotnoter

Det gir igjen en annen utfordring, som de fleste andre småkommuner, at alderssammensetningen er slik at det blir flere eldre i forhold til de i arbeidsfør alder.

I 2000 utgjorde andel av befolkningen over 65 år 17, 1%, i 2010 18,7% og i 2022 21,9%, det er i seg selv ikke dramatisk, men når andelen eldre stiger samtidig som befolkningstallet går ned så for man en forsterket effekt som krever mer av kommuneorganisasjonen evne til å levere tjenester. Når det gjelder barn og ungdom så er mønsteret motsatt, i 2000 var andel barn og unge 28,7 % av befolkningen, i 2010 25,3 % og i 2022 20,9 %. Gruppen mellom 20-65 år er relativt stabilt. En bør derfor vurdere å flytte ressurser fra unge til eldre. Samtidig er det slik at det ikke er enkelt all den tid en må ha alle klassetrinn i skolen og

barnehagekapasitet nok. En effektiviseringsgevinst bør søkes innen eldreomsorgen og en bør etter generelle anbefalinger og lokale ønsker la eldre bo hjemme så lenge som mulig før de eventuelt får institusjonsplass.

07459: Befolkning, etter region, alder, statistikkvariabel og år

✓ Informasjon om tabellen

✓ Endre visning

✓ Rediger og beregne

✓ Lagre data som

✓ Lagre spørring

✓ Skjul tomme rader

↺ Rotér mot venstre

↻ Rotér mot høyre

↺ Rotér manuelt

↗ Fullskjerm

	Personer								
	2000	2005	2010	2017	2018	2019	2020	2021	2022
K-1828 Nesna									
0-19 år	542	510	476	456	420	423	405	372	356
20-64 år	1 018	976	993	1 047	1 048	1 022	1 004	964	969
65 år eller eldre	322	315	317	334	337	347	352	365	373

✓ Fotnoter

Innsatsområder:

De positive utviklingstrekkene med reåpnet Campus og bosetting av flyktninger er svært positive i så måte, og en eventuell arbeidsplassvekst kombinert med boligutvikling kan gi en god befolkningsutvikling, kanskje i tråd med befolkningsframskrivingene

Hovedområde	Nesna kommune vil:	Hvordan komme dit	Bærekraftsmål
Demografi	Nesna kommune skal ha 2200 innbyggere i 2050	- Opprettholde høyere utdanning med nye studier og studieplasser - Drive asylmottak og bosette flyktninger - Tilrettelegge for EØS innvandrere for kjøp av bolig - Arbeidsplassvekst og boligbygging	
Integrering og mangfold	Nesna skal være en god kommune å bo i for alle innbyggere	- Det skal aktivt arbeides med å skape praksisplasser og språkpraksisplasser for flyktninger og arbeidsinnvandrere - Alle skal kunne delta på aktiviteter for barn og unge i Nesna uavhengig av foreldrenes inntekt og dugnadskapasitet. - Nesna kommune skal oppmuntre til deltagelse i aktiviteter i regi av lag og foreninger gjennom enkel tilrettelegging og/eller økonomisk støtte	

6.3 Klima og miljø

Nesna kommune skal være en bærekraftig kommune som i alt sitt arbeid skal søke å minimere de miljømessige konsekvensene av vår drift og forvaltning. Det betyr at en skal arbeide for et så lavt

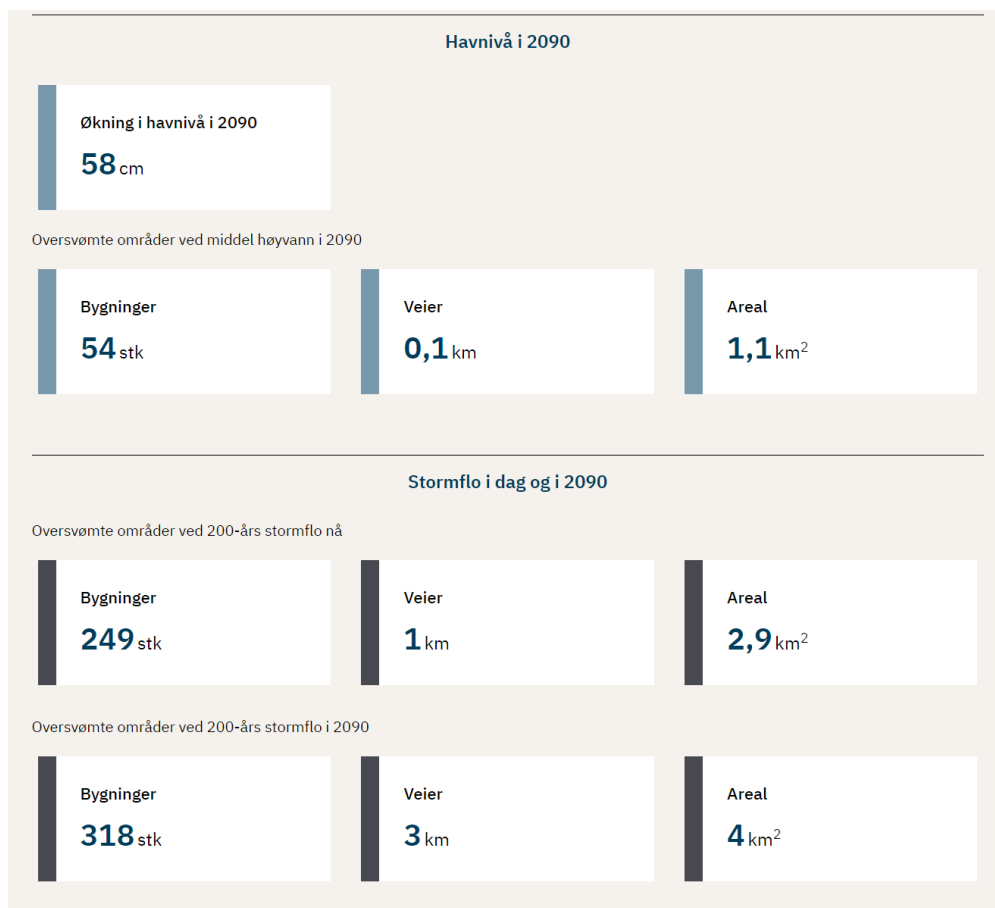
karbonavtrykk som mulig, for å redusere global oppvarming. En skal gjennom forvaltning og arealplanlegging søke løsninger som bidrar til opprettholdelse av biodiversitet og bevaring av naturmangfold

Kunnskap og informasjon er vesentlig for å bidra til å verne om natur og naturmangfold, samt reduksjon i klimagasser og karbonavtrykk. Det bør lages en egen kommunedelplan for naturmangfold og en bør sette fokus på kunnskap om miljø og miljøvern. Ideelt sett bør mål og målsetninger springe ut fra en kunnskapsbase, og hvor befolkning er med på å ta valg og sette mål. Kunnskap om vern om naturverdier og mangfold drukner ofte i andre politiske saker og prioriteringer, en bør derfor sette saken på dagsorden uavhengig av valg.

Nesna kommune skal i samfunnsdelen vedta en arealstrategi som skal legge føringer for arealplanleggingen. Denne strategien baseres på hvordan Nesna kan bevare naturmangfold og artsmangfold, samt balansere utvikling og vekst mot bruk av natur og areal. Arealplanleggingen må også ta høyde for at Nesna er en kystkommune og det er forventet med et stigende havnivå. Det utfordrer på kort og lang sikt både bygninger og infrastruktur. Planlegging og forvaltning må minimere risiko for tap av menneskeliv og skader på bygg og infrastruktur.

Det bør gjennomføres en ROS – analyse med hensyn til økning i havnivå og fare for stormflo, og ny arealplan og reguleringsplaner må ta høyde for økt risiko for stigende havnivå og stormflo i 2090. En bør også igjen vurdere krav til nybygg og boligområder i henhold til overvannshåndtering og kraftig nedbør. Områder med mulig rasfare bør også kartlegges bedre i forhold til jord, flom og sørpeskred på fastlandet og på øyene.

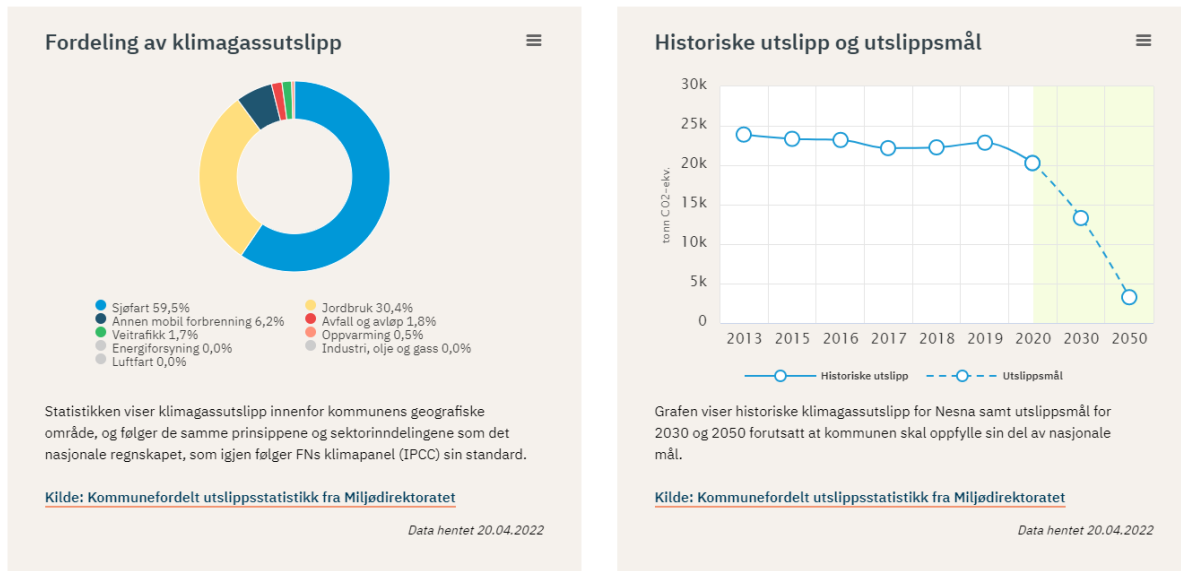

Klimamål for kommunene er en reduksjon av Co2 Ekvivalenter på om lag 50% til 2030 og i 2050 bør Nesna være et lavutslippssamfunn. I klimaregnskapet i Nesna er om lag 57% av våre utslipp knytta til forbruk av marin olje, og om lag 25% til avgiftsfri diesel. Innen disse to sektorene finnes det mulighet for kutt. Elektrifisering av fergesambandene Nesna Levang og Nesna - Nesnaøyene vil gi store reduksjoner. Det er imidlertid Nordland Fylkeskommune som drifter disse rutene. Det samme gjelder hurtigbåtrutene Nordlandsekspressen og Trænaruta. Innen avgiftsfri diesel finner en selskap som driver innen bygg og anlegg, bergverk og logistikk. Å tilrettelegge for utslippsreduserende drift for disse selskapene vil bidra til utslippsreduksjoner i Nesna og til disse selskapenes eget klimaavtrykk.

Kilde: Kommunefordelt utslippsstatistikk fra Miljødirektoratet

Data hentet 20.04.2022

Overgangen til et lavutslippssamfunn og strengere klima og miljøpolitikk kan være krevende for ulike bedrifter og virksomheter.

Hovedområde	Nesna kommune vil:	Hvordan komme dit	Bærekrafts-mål
Klima og Miljø	Nesna skal være et lavutslippssamfunn i 2030	- Arbeide for elektrisk drift på ferge og hurtigbåtsamband - Legge til rette for ladestasjoner for ferge, bil, lastebil og småbåter i havna - Arbeide med klimavennlig innkjøp slik at en kan få en overgang til fornybar drift og redusere bruken av avgiftsfri diesel - Det opprettes et prosjekt som skal se på byggdrift i Nesna kommune med hensikt å finne tiltak for å redusere klimagassutslipp og redusert karbonfotavtrykk	13 STOPPE KLIMAENDRINGENE 12 ANSVARLIG FORBRUK OG PRODUKSJON 14 LIVET I HAVET 15 LIVET PÅ LAND
Miljø	Kunnskap	- Det avholdes ett seminar hvor målet er økt kunnskap om klima	

		og miljø med hensikt at bedrifter og innbyggere gjør gode valg. - Nesna skal verne om livet i havet og havkanten gjennom miljøtiltak som for eksempel rent hav Helgeland, og en skal vurdere tiltak som er gunstig for å forhindre fremmede arter. - Stedsutvikling skal underbygge miljøsatsingen med tilrettelegging for miljøvennlig ferdsel og grøntstrukturer	
Klimarisiko	Økt trygghet for bygninger og infrastruktur	- Det gjennomføres en ROS-analyse for klimarisiko i Nesna. Denne skal ta hensyn til overvannshåndtering, skredfare i forbindelse med kraftig nedbør og hvordan stormflo kan påvirke bygninger og infrastruktur. - Vurdere tiltak i forbindelse med analysen	

6.4 Omstilling og næringsutvikling

Nesna – Attraktive lokalsamfunn i vekst

Nesna har et mangesidig næringsliv med store bedrifter innen bergverk, industri og havbruk. Sammen med spennende teknologibedrifter, reiselivsbedrifter, håndverks og servicenæring har en ett bredt spekter av private arbeidsplasser på Nesna. Nesna kommune og Nord Universitet er store offentlige arbeidsgivere.

Få av bedriftene har likevel over 25 ansatte og de ulike større bedriftene finnes innen ulike bransjer som gjør synergier vanskelig. Det gir større sårbarhet og kan gjøre rekruttering vanskeligere. Samarbeid innen næringslivet er en positiv kvalitet. På Tomma har bedriftene gått sammen om et felles utviklingsselskap som skal bidra til å utvikle lokalsamfunnet og bedriftene. Det er et arbeid Nesna kommune gjerne vil støtte opp om. Det er også ny aktivitet i Nesna Næringsforum som er en fin arena for informasjon, fellesskap og hvor nye muligheter kan drøftes. Nesna næringsforum, Tomma Utvikling og næringsforeningen på Tomma er viktige samarbeidspartnere for Nesna Kommune.

Nesna ble i 2021 gitt omstillingsmidler. I dette arbeidet ble det gjort en analyse og en utarbeidet innsatsområder og satsninger som bør videreføres i næringsutviklingen. De bygger på Nesna sine naturlige fortrinn og eksisterende bedrifter. En utvikling av og knoppskyting rundt eksisterende bedrifter vil øke kompetanse og kapasitet innen de bransjer de representerer og bedre synergier og gi større verdiskaping.

Nord Universitet er en hjørnesteinsbedrift i Nesna kommune og det er viktig at det utvikles nye og attraktive studietilbud i tillegg til lærerutdanningen. Nesna kommune skal arbeide for et nasjonalt senter for distriktsrettet utdanning og forskning legges til Nesna. Nesna

kommune skal også arbeide for at også andre tilbydere av fagskoleutdanning eller høyere utdanning kan bruke campus Nesna.

KVN er også en viktig institusjon på Nesna og Nesna kommune vil støtte opp under utvikling av en framtidsretta og attraktiv institusjon som kan ivareta næringslivets behov for kompetanse i tillegg til de studieretningene som finnes i dag.

Satsingsområdene innen omstilling er:

- Havbruk – havbruksnæring, leverandørindustri og servicenæring retta mot havbruksnæringen
- Industri – nye forretningsområder og forbedringsarbeid for økt lønnsomhet kan gi knoppskyting og positiv utvikling i industrien
- Reiseliv – Arbeidet for å utvikle mer robuste arbeidsplasser innen reiseliv, opplevelser og mat/matkultur
- Kompetanse og utdanning – Styrke campus Nesna gjennom nye studier og rekruttering
- Næringsvennlig kommune – Utvikling av kommuneorganisasjonen til å bli mer næringsvennlig.

Hovedområde	Nesna kommune vil:	- Hvordan komme dit	Bærekrafts-mål
Næringsutvikling og omstilling	Etablere nye arbeidsplasser	- Stimulere knoppskyting innen eksisterende næringer og støtte om nye næringer som ønsker å etablere seg i Nesna - Bidra og bistå til å utvikle industriområder i Nesna kommune - Tilrettelegge for etablering gjennom tilgang på kraft, fiber og vann - Arbeide for sekundærarbeidsplasser i landbruket	
	At omstillingsarbeidet skal gi etableringer	- Informere, veilede, saksbehandle og tildele tilskudd fra midler stilt til rådighet for Nesna - Omstillingsmidlene skal bidra til arbeidsplassvekst i Nesna - Gjennomføre Næringsvennlig kommune	
	Ha en god førstelinje for næringsetablerere	- Tilby areal og informasjon om muligheter for etablering i Nesna - Være vertskap for besøkende og interessenter	

		- Tilby relevante nettverk - Styrke kapasitet plan og utvikling	
Utdanning	Nord Universitet Nesna og Campus Nesna skal utvikles og styrkes	- Nord Universitet Nesna skal ha en attraktiv og bred fagportefølje med for eksempel lærerutdanninger, havbruk, helsefag, idrett og friluftsliv - Det skal tilbys relevante fagskoleutdanninger ved campus - Et nasjonalt senter for utdanning og forskning i distriktene etableres på Nesna - Studentene skal ha samme tilgang på velferdstjenester som andre studenter ved Nord Universitet.	
	KVN skal styrkes og utvikles	- Arbeide for å styrke utdanningstilbudet ved KVN med relevante utdanninger innen videregående utdanning tilpasset regionens behov - Arbeide for at KVN få en utdanningskonsesjon - Sørge for et godt samarbeid rundt utdanning og kvalifisering av flyktninger.	

6.5 Boligpolitikk

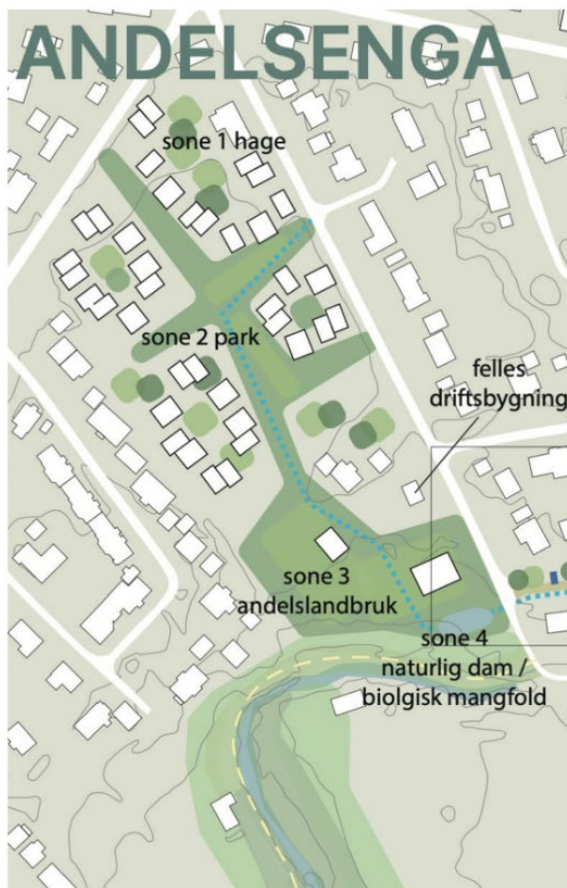
Nesna trenger en boligpolitikk som utvikler Nesna i flere retninger. Hvis en har arbeidsplassvekst uten boligvekst i boligmarked så vi denne utviklingen ikke gi flere innbyggere. Det er derfor en prioritet for Nesna kommune å oppmuntre til og stimulere for å få bygd flere boliger. Det gjelder både på tettstedet, på Tomma og i kommunen som helhet

Boligene må være ulike og ha ulik innretning. Et velfungerende boligmarked må ha dynamikk og det bør være mulig å kjøpe seg inn rimelig for så å eventuelt kjøpe større enheter når behovene endrer seg. All den tid det er lite hus til salgs så må kommunen arbeide for å bygge rimelige innstegsboliger og førstehjemsboliger. Hvis en klarer å ha en god pris og bruke gode virkemidler så kan Nesna kommune være en god kommune å etablere seg i, jamfør prisveksten en ser i nabokommunene

Det bør satses på ulike type boliger i ulike segment. Det bør satses over hele spekteret fra miniboliger til leiligheter i flere prisklasser, til rekkehus og eneboliger. Boligkonseptene bør være ulike med ulike kvaliteter som for eksempel gode tomter for eneboliger til boligkonsept med fellesområder, parselhager og fellesskapsløsninger. Felles for alle boligkonspet er at de bør utvikles en høyest mulig grad av bærekraft og lite karbonavtrykk.

Boligstrategien settes i boligpolitisk plan og i stedsutviklingsplan

Eksempel på boligutvikling i Nesna fra DRMA, Bjørbekk&Lindheim, Studio NN

Alle ill.: DRMA - Studio NN - Bjørbekk & Lindheim

Andelsenga handler om å utvikle boliger rettet mot fremtidens behov, på en måte som ivaretar menneskers behov for å leve tettere på matfatet.

Området, som i dag benyttes til landbruk, er avsatt til fremtidig utviklingsområde. Teamet foreslår at utviklingen tar med seg en del av dagens funksjoner, men tilpasset ny bruk. Hele boligområdet tilknyttes et areal som avsettes til andelslandbruk, med tilhørende driftsbygning. Det foreslås fire soner som sikrer et helhetlig landskapsøkologisk system.

Hovedområde	Nesna kommune vil:	Hvordan komme dit	Bærekraftsmål
Bolig	Det skal etableres 100 nye boliger i Nesna	- Samarbeid med næringsliv, private investorer, eiendomsselskap og andre om boligbygging på Nesna	
	Etablere flere førstehjemsboliger i Nesna	- Bidra til bygging av rimelige innstegshus - Ta opp inntil 40 millioner i startlån - Se på muligheter for leie til eie - Prioritere ungdom og innvandrere for startlån.	
	Vi skal ha ett differensiert boligtilbud i Nesna	- Ulike botilbud vurderes - Gjennom regulering kan en skape ulike boligområder med ulike boligtypologi - Tilrettelagte aldersvennlige boliger	

6.6 Stedsutvikling

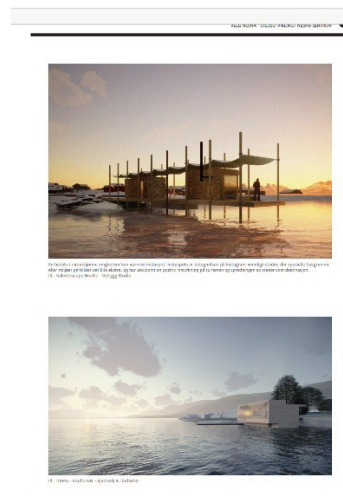
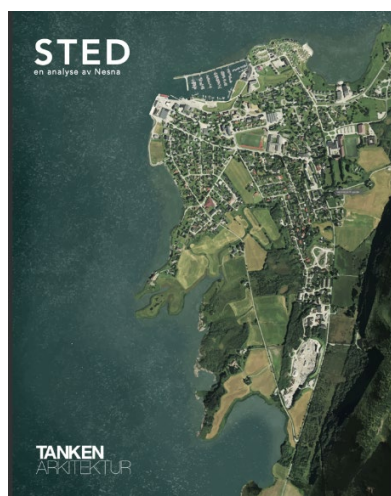
Nesna skal være et godt sted å bo, leve, arbeide og drive næring. En god stedsutvikling er ikke ett grep som gjør alle til lags, men en serie tiltak som har verdi for ulike mennesker i ulike livsfaser og med ulike interesser. Tiltakene som er skissert i stedsutviklingsplanen som ble ferdigstilt sommer 2022 gir en serie av ulike grep innen områder som utvikling i havna, bolig, møtesteder, kultur, natur profilering og næringsutvikling.

Stedsutviklingen skal både direkte og indirekte gjøre Nesna mer attraktiv for innbyggere, besøkende og næringsliv. Stedsutviklingstiltakene må også bidra til bedre folkehelse gjennom nye møtesteder og rekreasjon og friluftslivsmuligheter. Tiltak i stedsutvikling skal også underbygge Nesna sitt fokus på klima og miljø. Grøntarealforvaltning, beplantning og overvannshåndtering er viktig både når det gjelder klimarisiko, biodiversitet og regenerativ vekst

Næringsutvikling langs sjøfronten er et viktig tiltak foreslått i utviklingsarbeidet. Det underbygges også i arealstrategien hvor en sikrer utvidelse av hurtigrutekaia, og ser på hvordan en kan bedre tilrettelegge for næringslivet i småbåthavna.

Stedsutvikling skal også bidra til utvikling av Nord Universitet Nesna og KVN – Nordland. Et attraktivt lokalsamfunn skal bidra til rekruttering av ansatte og studenter.

Hovedprioriteten framover er boligutvikling og utvikling av havna. Begge områdene dekker mange av utviklingstiltakene som ble vedtatt i stedsutviklingsplanen.

Hovedområde	Nesna kommune vil:	Hvordan komme dit	Bærekrafts-mål
Stedsutvikling	Nesna skal være et attraktivt sted for innbyggere, besøkende og næringsliv	- Havneområdet skal utbedres med hensikt for rekreasjon og trivsel - Prosjekt Nesnabanken iverksettes - Gjennomgang av grøntarealer med hensikt å øke naturmangfoldet. - Det tilrettelegges for næringsetablering og i havneområdet	11 BÆREKRAFTIGE BYER OG LOKALSAMFUNN 14 LIVET I HAVET 15 LIVET PÅ LAND

6.7 Kultur

Kulturlivet i Nesna er preget av stor deltagelse og innsats fra lokalbefolkningen. Det er viktig å ta vare på! Ildsjeler og frivillige gjennom lag og foreninger har skapt en produsentkultur som er imponerende. Det er seg gjeldene innen musikk, teater og nå også musikals. De frivillige er godt hjulpet av mer profesjonelle kapasiteter, og samspillet mellom utøvere, hjelpere og publikum definerer Nesna sitt kulturliv. Det er viktig derfor å legge til rette for profesjonelle kulturutøvere samtidig som en har gode arenaer for frivillige. Det bør i perioden denne planen dekker bygges en nytt bygg for musikk og kulturskolen og distriktsmusikerne. Samtidig bør en se på hvordan en kan gi samfunnshuset er løft for at det kan bli en bedre og mer allsidig arena for kulturutøvelse, forestillinger og festivaler.

Nord Universitet har moderne lokaler for drama, sang, musikk, tegning, søm, tre og keramikk. Nesna kommune kan ta initiativ til å inngå en avtale for om mulig at Nord Universitet kan stille disse til rådighet for kunstnere, lag og foreninger.

Det er gode idrettsanlegg i Nesna og gode muligheter for å drive idrett på det nivået en ønsker. Idretten er også en viktig integreringsarena for barn og unge. Stadion, flerbrukshallen, høgskolehallen og svømmehallen er utmerka anlegg. Skytebanen på Herseth og innendørsbanen legger også godt til rette for skytteridrett. En kan likevel vurdere å utvide kapasiteten i flerbrukshallen til andre idretter hvis fotball kan flyttes til et annet anlegg. Sammen med andre investorer kunne en søke tippemidler for å realisere en hall med fotball – type cage – og for eksempel Padle, som er en populær lavterskelidrett i Norge.

Nesna museum er en sentral institusjon i Nesna for bevaring og formidling av lokal kulturarv. Nesna museum samarbeider med skole, barnehage, kulturskole og en rekke frivillige organisasjoner og profesjonelle organisasjoner og enkeltpersoner i og utenfor Nesna, og er en viktig møteplass for innbyggere på tvers av generasjoner. Det er iverksatt en rekke tiltak og prosjekter, for eksempel museumshagen. Kommunen eier og drifter bygningene.

Det er utarbeidet en kulturminneplan for Nesna med handlingsdel. Nesna har en rekke eldre og nyere kulturminner og planen er utarbeidet i samarbeid med Nesna museum og lokal kompetanse i frivillige lag og foreninger. Det er nedsatt et antikvarisk utvalg som skal gi råd ved søknad og før rivning av eldre bygg med mer. Det satses på formidling og økt bevissthet i befolkningen om verdien av kulturminner.

Nesna har varierte og tilgjengelig natur. Befolkningen og besøkende kan nyte godt av varierte naturtyper både på Nesnahalvøya og på øyene. Tilgjengelig og variert natur er viktig for friluftsliv og helse, og er en viktig verdi en må ta vare på. En bør legge til rette for friluftsliv med merking av stier, kart, parkering og generell adgang til for eksempel sjøen.

Hovedområde	Nesna kommune vil:	- Hvordan komme dit	Bærekraftsmål
Kultur	Utvikle kulturskolen	- Gi et bredere tilbud innen kultur som form og farge og dans - Sikre distriktsmusikerordningen - Bygge hensiktsmessige lokaler for musikk og kulturskolen	

	Kulturhus	- Utvikle samfunnshuset til en arena for musikk og scenisk virksomhet. - Samfunnshuset skal være en arena for frivillige og profesjonelle utøvere - Samfunnshuset skal være en arena for integrering og mangfold i bygda	
	Idrett og bevegelse	- Sikre tilgjengelighet til allsidige naturopplevelser gjennom parkering og tilrettelegging - Støtte opp om frivillige initiativ for nye anlegg i kommunen -	
	Utvikle Nesna museum	- Sikre videre drift og utvikling av Nesna museum som forvalter og formidler av lokal kultur - vedlikeholde bygg - Legge til rette for å ta i bruk uteområdet rund museet blant annet museumshagen i tråd med plan for stedsutvikling	
	Bevare Nesna sine kulturminner	- Gjøre utvalgte kulturminner mer tilgjengelig for besøkende. - Øke bevissthet om kulturminner i Nesna og støtte opp om innbygges og frivilliges - Arbeide med vern av kulturminner	

7. Kommunen som organisasjon

Nesna Kommune skal bidra til demokratiet, sikre god og effektiv forvaltning, yte tjenester og drive samfunnsutvikling. Alle disse områdene er arbeidsintensive og krever ansatte og ressurser. Størstedelen av kommunens ressurser brukes til lønn til ansatte som skal sikre at oppgavene gjøres på en måte som er hjemlet i lov og i tråd med lokaldemokratiets beslutninger.

Nesna kommune skal ha en hensiktsmessig organisering, for best mulig bruke ressursene på en effektiv og god måte. Nesna kommune er kommunens største arbeidsgiver og skal være en attraktiv arbeidsplass. Det skal kommunen nå gjennom tydelig lederskap, bærekraftig drift, og en framtidsretta og utviklingsorientert organisasjonen.

Effektiv og målrettet drift skal prege organisasjonen for å sikre god bruk av midlene stilt til rådighet av felleskapet og at en når mål gitt i ulike lover vedtak i kommunestyret.

Nesna kommune skal sørge for at ansatte skal mestre og lykkes i jobben de har, det skal en gjøre gjennom tydelig ledelse, klare forventninger og tilstrekkelig støtte.

Nesna kommune skal arbeide for at kommunens verdier skal prege organisasjonen fra topp til bunn og sørge for å implementere disse på en måte som skaper eierfølelse og engasjement.

Samfunnssikkerhet og beredskap er sentralt for norske kommuner og Nesna kommunen må ha oppdaterte risikoanalyser og handlingsplaner i tråd med risikoanalysen for viktige samfunnsområder som skyldes klima og miljø, pandemi og sykdom og kritisk infrastruktur som tele, elektrisitet og vannforsyning.

Hovedområde	Nesna kommune vil:	Hvordan komme dit	Bærekrafts-mål
Kommunen som organisasjon	Effektiv og målrettet drift	- Innføre resultatstyringsmodell i Nesna kommune - Arbeide for en systematisk kvalitetsutvikling og forbedringsarbeid. - Meldesystem/avvikskontroll og internkontroll skal motvirke silodannelse og mellomromsproblematikk - Iverksette et digitalt system for måloppnåelse, rapportering, budsjettering og drift for alle ledere.	
	Ansatte skal mestre og lykkes i jobben	- Klare forventinger til arbeidet - God støtte for mestring - Løft program for utvikling - Lønnspolitikk som stimulerer til innsats og engasjement - Incentiver for samarbeid og engasjement. - Iverksette medarbeiderundersøkelser inspirert av KS 10 – faktor -	
	Arbeide for at kommunens verdier skal prege organisasjonen	- Rekruttere for økt mangfold - Tilby lærlingeplasser i forskjellige tjenester - Interessante oppgaver og utviklende arbeidsmiljø skaper engasjement og arbeidsglede	

		- Jobbe med å omsette bærekraftsmål og bærekraft i alle deler av organisasjonen.	
--	--	--	--

7.1 Helse og omsorg

- Nesna kommune skal gi eldre og pleietrengende en god og verdig pleie og alderdom.
- Nesna kommune skal gi alle brukere i tjenesten for funksjonshemmede og miljøtjenesten en meningsfull hverdag
- Nesna kommune skal bidra til at pasienter med en psykisk lidelse eller avhengighet skal få helhetlige tjenester og sikre pasientforløp
- Jobbe systematisk med kvalitetsutvikling av samtlige helsetjenester
- Rullering og etablering av planer skal gjøres med bred involvering og medvirkning. En skal ha et hensiktsmessig planhierarki innen helse og omsorg.

Hovedområde	Nesna kommune vil:	Hvordan komme dit	Bærekraftsmål
Helse og omsorg	Nesna kommune skal gi eldre og pleietrengende en god og verdig pleie og alderdom	- Implementere og tilpasse reformen leve hele livet - Sørge for sømløs overgang fra hjemmeboende til institusjonsplass - Ha god dialog med brukere og pårørende med pasientens beste i fokus - Drive effektivt innenfor tildelte rammer - Bruk av velferdsteknologi som bidrar til frigjøring av kapasitet og at eldre kan bo lengst mulig hjemme - Fokus på primærforebyggende tiltak som hverdagsrehabilitering og forebyggende hjemmebesøk for innbyggere fra fylte 75 år	
	Nesna kommune skal gi alle brukere i tjenesten for funksjonshemmede og miljøtjenesten en meningsfull hverdag	- Det skal være en tilrettelagt jobb på Nesna mestringssenter for alle med ulike funksjonsnivåene - Alle i tjenesten skal ha tilbud om aktivitet utefra sitt funksjonsnivå	

	Nesna kommune skal bidra til at pasienter med en psykisk lidelse eller avhengighet skal få helhetlige tjenester og sikre pasientforløp	- Systematisk pårørendesamarbeid - Individuelt tilpassede tverrfaglige- og sektorielle behandlingstiltak - Tett samarbeid med spesialisthelsetjenesten blant annet med et felles FACT Team (Flexible Assertive Community Treatment) - Tilrettelagt aktivisering og arbeidstrening på Nesna Mestringssenter	
	Jobbe systematisk med kvalitetsutvikling av samtlige helsetjenester	- Opplæring og bruk av forbedringskunnskap- og metode - Opplæring og bruk av rotårsaksanalyse for å finne læringspunkter til forbedringsarbeid - Innføring av forbedrings- og risikotavle - Utarbeide tjenestebeskrivelse av alle tjenester	
	Rullering og etablering av planer	- Bred involvering i rullering av helse- og omsorgsplan med spesifiserte innsatsområder og konkrete handlingsplaner - Helse og omsorgsplan skal inkludere tilpassede tiltak basert på ønsker fra innbyggere og tildelte rammer - Rullering av kommunens smittevernplan	

7.2 Oppvekst

Nesna skole

- Nesna skole gi alle elever best mulighet til å lykkes i tråd med ambisjoner og forutsetninger
- Jobber bevisst og strategisk for at barna våre i størst mulig grad skal oppleve trygghet, trivsel og tilhørighet

Nesna barnehage

- Nesna barnehage skal være god på inkludering og mangfold
- Nesna barnehage skal gjennom aktiviteter og innhold arbeide for god helse trygghet og kompetanse innen friluftsliv og bærekraft
- Nesna barnehage og SFO skal yte tjeneste av høy kvalitet, med stor grad av brukertilpasning, fleksibilitet og service. Vi skal sørge for at lovfestet rett til barnehageplass og skolefritidsordning 1. – 4. klasse, oppfylles i Nesna kommune.
- Vi skal arbeide individuelt og forebyggende, med vekt på tidlig innsats og barns medvirkning.

Nesna Familietjeneste:

- Familietjenesten inneholder jordmortjenesten, helsestasjonen, skolehelsetjenesten, familieteam, barneverntjenesten og spesialpedagog barnehage. Hver avdeling ivaretar sine kjerneoppgaver. Ut over det skal avdelingene arbeide sammen om tiltak slik at det gir god effekt for våre innbyggere.
- Familietjenesten er kommunens ressurscenter når det gjelder barn- og familiearbeid og foreldreveiledning. Vi gir hjelp og veiledning til barn, ungdom og deres familie som har ulike utfordringer.
- Målsettingen er at brukerne skal møte en støttende tjeneste som arbeider tverrfaglig der «En dør inn»-prinsippet skal være gjeldende.

Hovedområde	Nesna kommune vil:	- Hvordan komme dit	Bærekraftsmål
Oppvekst	Nesna skole gi alle elever best mulighet til å lykkes i tråd med ambisjoner og forutsetninger	- Alle elever skal kunne lese og skrive på et høyt nivå i 5 klasse - Gi best mulig opplæring innen tildelte rammer - Samarbeide med barnehagene for best mulig overgang skole/barnehage - Arbeide for å øke skolemotivasjon og læringsutbytte - Motvirke ensomhet og bedre psykisk helse gjennom særskilt oppmerksomhet - Samarbeid med biblioteket for folkehelse tiltak	
	Alle elever skal oppleve trygghet, trivsel og tilhørighet	- Tett samarbeid mellom partene i skolen – elever, lærere og foresatte	

		- Høy grad av elevmedvirkning - Tydelige planer som sikrer overføring av rutiner i overganger mellom klasser og trinn, samt fra barnehage og til videregående skole	3 GOD HELSE OG LIVSKVALITET 1 UTRYDDE FATTIGDOM
	Elevene skal oppleve faglig mestring på sitt nivå, og få utviklet sine evner i læringsarbeidet	- Lærerne har et bevisst forhold til underveisvurdering, og skal gi elevene gode tilbakemeldinger på hva de kan gjøre for å øke kompetansen sin i fagene - Lærerne tar i bruk ulike undervisningsmetoder i arbeidet med fagene - Fysisk aktiv læring skal være et fast innslag i læringsarbeidet - Læring på tvers av fag, klasser og trinn er et viktig verktøy i arbeidet med både faglig og sosial kompetanse.	
	Nesna barnehage og SFO skal yte tjeneste av høy kvalitet, med stor grad av brukertilpasning, fleksibilitet og service. Vi skal sørge for at lovfestet rett til barnehageplass og skolefritidsordning 1. – 4. klasse, oppfylles i Nesna kommune.	• Stor vekt på kompetanseheving i personalgruppa, jfr Kunnskapsdepartementets strategi «Kompetanse for fremtidens barnehage» for perioden 2023-2025 • God ledelse og godt arbeidsmiljø • Nært og systematisk foreldresamarbeid • Digital kompetanseheving og digitalisering, gjennom intern kursing, jfr Nesna kommunes digitaliseringsstrategi	

	Vi skal arbeide individuelt og forebyggende, med vekt på tidlig innsats og barns medvirkning.	- Videreføre arbeidet med inkluderende barnehage- og skolemiljø. Utvikle ny plan for internt utviklingsarbeid innen september. - Videreføre satsning på Helsefremmende arbeid og trafikksikkerhet	
	Norskopplæring/voksenopplæring	- Opplæringen skal kvalifisere for deltakelse i norsk samfunns og arbeidsliv - Opplæringen skal være praksisnær og i samarbeid med industri og havbruk	
	Nesna Familietjeneste skal jobbe forebyggende slik at antall omsorgssaker går ned.	- Iverksette flere typer forebyggende arbeid - Involvere flere tjenester og frivilligheten.	
	Nesna Familietjeneste skal jobbe for bedre systematisk identifikasjon og oppfølging av utsatte barn.	- Gjennom deltakelse i et prosjekt i regi av Bufdir. - Tverrfaglig samarbeid som involverer flere tjenester og frivillig arbeid i kommunen vår. -	
	Nybakte foreldre skal tilbys foreldreveiledning (ICDP) gjennom sertifiserte veiledere.	- Tett på og tidlig innsats. -	

7.3 Plan, landbruk og miljø

- Ha ett oppdatert planverk tilgjengelig på digitale plattformer
- Drive en bærekraftig arealforvaltning i tråd med fokus på klima, natur og miljømessig bærekraft.
- Gjennomføre kommuneplanens arealdelarbeid med medvirkning og involvering
- Ha oppdaterte planer for vann, vei og avløp også med hensyn til samfunnssikkerhet og beredskap
- Etablere en bærekraftig miljøhåndtering av avløp
- Gjøre offentlige bygg mer energieffektiv og redusere fotavtrykket.
- Legge til rette for utvikling i landbruket som gjør det mulig for bønder som aktivt satser kan leve av gårdsdrifta
- Samarbeide om en felles landbruketjeneste på Ytre Helgeland

- Finne muligheter for at folk som ønsker å leve landlig med relativt store eiendommer for dyrking og økt sjølberging kan gjøre det.
- Drive en forvaltning som søker muligheter til å bevare aktive bruk for nye generasjoner som ønsker å drive landbruk
- Sikre dyrka mark og dyrkbar mark for bruk i matproduksjon, såfremt ikke andre svært tungtveiende samfunnsinteresser veier tyngre.

Hovedområde	Nesna kommune vil:	- Hvordan komme dit	Bærekraftsmål
Plan og utvikling	Arbeide for å oppdatere planverk, planlegge drift og utrede mulige miljøgevinster i en tjeneste med tilstrekkelig kapasitet og kompetanse	- Opprette en prosjektorganisasjon og utarbeide, vedta og implementere en ny arealplan - Vurdere ulike kommunale grøntareal for å sikre mer bærekraftige forvaltning - Planlegge en bærekraftig miljøhåndtering av avløp - Se på energieffektiviteten og redusere klimaavtrykk av kommunale bygg - Bidra til å sikre forsyningssikkerhet og beredskap for samfunnskritisk infrastruktur - Drive en bærekraftig arealforvaltning med hensyn til klima og miljø, men også utvikling og næring	
Landbruk, Skogbruk	Nesna kommune skal legge til rette for heltidsbønder	- Det inngås avtale om felles landbrukskontor med Ytre Helgeland for å styrke kompetansen i landbruksrådgivingen - Kartlegger de viktigste landbruksarealene. Dyrka og dyrkbar jord skal i størst mulig grad sikres mot nedbygging. Jordvernet må balanseres mot samfunnets behov.	
	Tilrettelegge for innbyggere med landbruk som sekundærinntekt	- Frigjøre områder for de som ønsker å bo landlig og med jordareal til dyrking av egen mat.	
	Reindrift	- Arealer og naturgrunnlag for samisk kultur og næringsutøvelse skal sikres	

	Samfunnssikkerhet og beredskap	- Utarbeide risikoanalyser for viktige samfunnsområder - Utarbeide handlingsplaner som kan iverksettes iht til risikoanalysen - Samle informasjon i virksomhetene gjennom året som er relevant for rullering av handlingsplaner - Øve på krisehåndtering	
--	--------------------------------	---	--

7.4 Rådmann og stab

- Kommunens øverste administrative leder
- Leder ledergruppa
- Skal sørge for å forberede, innstille til og gjennomføre politiske vedtak
- Arbeide aktivt og målrettet med samfunnsutvikling
- Sikre god økonomiforvaltning og drive utviklingsarbeid innen økonomifeltet
- Bidra til å bygge ut digital kompetanse i organisasjonen, drifte hjemmeside og sosiale meda som kommunen bruker
- Bidra til en god og utviklingsorientert personalforvaltning og støtte virksomhetene i personal og organisasjonsutvikling.

Hovedområde	Nesna kommune vil:	Hvordan komme dit	Bærekrafts-mål
Ledelse	Tydelig ledelse	- Oppnå effektiviseringsgevinster gjennom å optimalisere organisasjonsstrukturen i størst mulig grad. - Sikre betryggende kontroll gjennom å tydeliggjøre roller og ansvar, samt etablere gode styringsdokumenter i hele organisasjonen og gode rutiner for rapportering og kontroll.	
Digitalisering	Digitalt kompetent	- Ta i bruk digitale verktøy for mer effektiv drift og ledelse - Sikre god informasjon til innbyggere, bedrifter og besøkende - Bedre medvirkning og medbestemmelse gjennom informasjon og verktøy	

8. Oppfølging av planen

Kommuneplanen reguleres av paragrafene 10 - 11 i Lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven).

Samfunnsdelen av kommuneplan utgjør sammen med arealdelen kommuneplanen. Den har vanligvis en tidshorisont på 10-12 år. Planen bør likevel rulleres etter hvert valg, slik at det nye kommunestyret kan påvirke viktige politikkområder i planen, og en må justere planen i forhold til nye nasjonale og regionale forventninger til planlegging.

Handlingsplanen skal vedtas årlig og samkjøres med økonomiplan.

Målene i kommuneplan og i handlingsplan evalueres i løpet av Q3 og justeringer settes inn som forutsetninger foran vedtak av ny handlingsplan

Plan og bygningsloven: Kommunen har etter § 10-1 første ledd plikt til å vedta en kommunal planstrategi senest ett år etter at det nye kommunestyret er konstituert.

Tidslinje for vedtak og rulling av kommuneplan

År	Plan	Vedtak	Rulling
2023	Samfunnsdelen	X	
2024	Planstrategi		x
2024	Handlingsplan/ økonomiplan		x
2024	Samfunnsplan		x
2024	Arealdelen	X	
2025	Handlingsplan/ økonomiplan		x
2026	Handlingsplan/ økonomiplan		x
2027	Handlingsplan/ økonomiplan		x
2028	Planstrategi	X	
2028	Samfunnsdelen Arealdelen		x
2028	Handlingsplan/ økonomiplan		x
2031	Nyttkommuneplan- arbeid igangsettes.		

9. Kilder og dokumenter

Nesna kommune:

Planstrategi, revidert 2021

Planprogram for samfunnsdelen, vedtatt 2022

Boligpolitisk plan, vedtatt 2018

Omstillingsplan, handlingsplan 2021

Tidligfase omstilling, rapport 2022

Program for stedsutvikling

Norsk arkitektkonkurranse, NAK 543/2022 #velg Nesna – Stedsutvikling i Nesna Sentrum

Folkehelse:

<https://khs.fhi.no/webview/>

[file:///C:/Users/halvorh/Downloads/Folkehelseprofil-2022-nb-1828-Nesna%20\(2\).pdf](file:///C:/Users/halvorh/Downloads/Folkehelseprofil-2022-nb-1828-Nesna%20(2).pdf)

www.ssb.no

Ungdataundersøkelsen 2022

Statistikk og kilder

www.ssb.no

www.imdi.no

www.purehelp.no

www.regjeringen.no

www.lovdatab.no

www.nfk.no

www.fhi.no

